

NIKOLAI TESLA

PARRASVALOIHIN NOSTETTU
SÄHKÖTEKNIIKAN PELLE PELOTON

Veijo Kauppinen

Nikola Tesla. Elämäni keksinnöt. Oppian,
2018. 112 s. ISBN 978-951-87-7002-5.

Nikola Teslan teos ”Elämäni keksinnöt” on edelleen saatavilla olevasta My Inventions and Other Writings -kirjasta suomennettu omaelämäkerta, jossa keksijä kuvailee lapsuuttaan, nuoruuttaan ja työskentelytapojaan – sekä tietysti mullistavia keksintöjään.

Nikola Tesla (1856–1943) lienee syntynyt papin perheeseen pienessä serbialaisessa kylässä Itävallan keisarikunnassa. Koulun hän kävi Karlovachissa. Jo hänen lapsuuden haaveensa oli valjastaa Niagararan putoukset sähköntuotannolle.

Tesla muutti Yhdysvaltoihin vuonna 1884, jossa sai maan kansalaisuuden. Lahjakkuutensa takia hänet palkattiin heti maahan saavuttuaan Thomas Edisonin laboratorioon New Yorkiin. Sähkönsiirron menetelmänä Tesla suosi vaihtovirtaa päinvastoin kuin tasavirtaan mieltynyt Edison. Teslan järjestelmät osoittautuivat ylivoimaisiksi. Myöhemmin Teslasta ja Edisonista tuli kilpailijat. Teslan ystäviin kuului kirjailija Mark Twain. Avioon hän ei ehtinyt eikä häneltä jäänyt jälkeläisiä.

Omista seikkailuistaan ja kyvyistään Tesla kertoo lennokkaasti. Hän on ollut ylipuuhakas, jopa kummallisuuksiin saakka omanlaisensa keksijä ja kehittäjä, yliihminen, joka ei piilota kynttiläänsä vakan alle. Hän kirjoittaa: ”Siitä lähtien kun eräät aikamme suurmiehet kertoivat minulle, että mieleni toimii hyvin erikoisella tavalla, olen

omistanut ajatuskykyni suurten ongelmien ratkaisemiseksi kustannuksia säästämättä”.

Nikola Tesla on kiistatta ollut kahden viime vuosisadan merkittävimpiä keksijöitä, joka nyt on noussut näkyvästi esiin. Hänen visionsa itseään ohjaavista autoista, maailmanlaajuisesta langattomasta viestintäverkosta tai kauko-ohjattavista lentokoneista ovat nykyistä valtavirtaa. Nykymaailma tulevaisuuden visioineen muistuttaa Teslan ennustamaa todellisuutta niin tarkoin, ettei se voi olla sattumaa. Hänen tarkoituksensa oli myös kehittää laite, joka jakaisi sähköä ilman johtoja jokaiseen talouteen. Tesla patentoi kolmisen sataa keksintöä. Autojen valmistaja Tesla Motors on nimetty hänen mukaansa, koska sen sähkömoottorien teknologia perustuu Teslan keksintöön. Magneettivuon tiheyden yksikkö on nimetty Teslan mukaan.

Kirja kannattaa lukaista jo erikoisena elämäkertana, johon ikävä kyllä ei ole löydetty yhtään kuvaa. Sotatekniikkaakin Tesla pohti osuen pelottavan oikeaan. Hän uskoi ”tykkien ja laivojen merkityksen vähenevän tekniikan kehityksen tuodessa mukanaan kaukaa laukaistavat ohjukset ja kokonaisia kaupunkeja tuhoavat aseet, joiden pysäyttäminen on mahdotonta”.

